

ב"ל (באר שבע) 22274-11-11 - רותי בניאל נ' המוסד לביטוח לאומי

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ב"ל 22274-11-11
13 ינואר 2013

לפני: כב' השופט יוחנן כהן

נציג ציבור עובדים: מר שמואל אמור

נציג ציבור מעבידים: מר כפיר יאיר

התובעת:

רותי בניאל, (-)
באמצעות בעלה מר ויקטור בניאל

-

הנתבע:

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ: עוה"ד אודליה יצחקי חליוה

פסק דין

1. בפנינו מונחת בקשת הנתבע, להורות על סילוקה על הסף של התובענה בתיק זה.
2. הנתבע טוען כי יש להורות על דחיית התובענה על הסף, לנוכח קיומו של מעשה בית דין, שכן תביעותיה של התובעת הובאו בעבר בפני בית הדין וניתנו בהן פסקי דין חלוטים.
4. על פי טענת הנתבע, כתב התביעה מתעלם למעשה מפסקי דין חלוטים של בתי הדין, שניתנו בעניינה של התובעת, ומוגש כמו זו הפעם הראשונה שעניינה של התובעת מובא בפני בית הדין.
5. הנתבע פירט בהרחבה את פסקי הדין אשר ניתנו בעניינה של התובעת וטען כי התובעת מימשה את זכותה הדיונית לערער על כל קביעות הוועדות לעררים, וציין כי כל ערעוריה נדחו על ידי בתי הדין האזורי והארצי, ונמצא כי לא נפל בקביעות אלו כל פגם.
6. התובעת, באמצעות בעלה, טוענת בתגובתה כי נפלו פגמים בהתנהלותו של הנתבע בתיק זה ובתיקים אחרים וכל מטרתו של הנתבע בבקשה לסלק את התביעה על הסף, היא להמשיך לפגוע בזכויותיה.

7. עוד ציינה התובעת בתגובתה כי פעולותיו של הנתבע כלפיה נעשו בחוסר תום לב והתעלמו באופן מוחלט ממצבה הבריאותי אשר החמיר עם השנים.

8. התובעת התקשתה בכתב התגובה להבהיר את התייחסותה בנוגע לפסקי הדין שניתנו בעניינה בעבר, והעלתה טיעונים שונים בנוגע לאי יישום פסקי דין של בית הדין האזורי והארצי על ידי הנתבע.

דין והכרעה

9. תקנה 45(א) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב - 1991 קובעת כי:

"45א. בית הדין רשאי בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, לדחות על הסף תובענה נגד נתבע מאחד הנימוקים האלה:
(1) מעשה בית דין.
(2) חוסר סמכות.
(3) כל נימוק אחר שעל פיו סבור בית הדין שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע.

10. בפסק הדין בעניין אבו הדואן (עב"ל 765/07 עונוי אבו הדואן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 4.9.08, לא פורסם [פורסם בנבו]), קבעה כב' השופטת וירט-ליבנה, את הדברים הבאים היפים לענייננו -

"ניתן לבסס טענה של מעשה בית דין על שני אדנים נפרדים, המבוססים על אותם שיקולים - השתק עילה והשתק פלוגתא. השתק עילה מקים מחסום דיוני לפני כל תביעה נוספת באותה עילה שמוצתה בפסק הדין קודם, לאחר שהתביעה נדונה לגופה והוכרעה על ידי בית משפט מוסמך, ומונע מבעד הצדדים או חליפיהם לחזור ולתבוע בשל אותה עילה, אפילו אם הם מבקשים להעמיד למחלוקת פלוגתאות שלא הועלו בתובענה הראשונה.

השתק פלוגתא, לעומת זאת, מקים מחסום דיוני לפני כל אחד מבעלי הדין המבקש להתדיין שוב באותה פלוגתא שנדונה והוכרעה בפסק דין קודם, גם כאשר מבוססת ההתדיינות השניה על עילת תביעה שונה. התנאים המצטברים לביסוס טענה של השתק פלוגתא הובאו בפסק הדין בע"ע 1521/04 עמיר רונן נ' כלל (ישראל) בע"מ (לא פורסם, [פורסם בנבו]), ניתן ביום 4.4.2006:

א. פלוגתא זהה בשני ההליכים, על רכיביה העובדתיים והמשפטיים.

ב. התקיימה התדיינות באותה פלוגתא בהליך הראשון בין אותם צדדים. תנאי זה דורש זהות בין הצדדים בשני ההליכים. הדוקטרינה של השתק פלוגתא יכול שתחול גם על מקרה בו אין זהות פורמלית בין בעלי הדין אם קיים ביניהם קשר מחייב, קירבה משפטית או עניינית או כאשר קיימת 'זהות אינטרסים' בין בעלי הדין בהליך הראשון לבעלי הדין בהליך השני, (ראו יעקב קדמי "על הראיות" חלק שלישי, עמודים 1193-1194 והאסמכתאות שם). לתנאי הדורש התדיינות באותה פלוגתא יש לבחון האם לבעל הדין שנגדו מועלית טענת ההשתק בהתדיינות השנייה "היה יומו בבית במשפט" ביחס לאותה פלוגתא. לערכאה השיפוטית נתון שיקול דעת. עליה לקבוע באילו נסיבות יוחל הכלל של השתק פלוגתא. יש לבחון את הנסיבות. יש לבחון האם לבעל הדין שמבקשים להשתיקו היתה הזדמנות מלאה להתדיין באותה פלוגתא ולהציג את עמדתו בצורה נרחבת. עתים ניתן לראות השתק פלוגתא בין צדדים שונים כאשר במקום בעלי הדין במשפט הראשון באים חליפיהם הנכנסים לנעליהם כגון קונה הבא בנעלי מוכר, יורש הבא בנעלי מוריש. ואילו אלה שיש להם זהות אינטרסים עם בעלי הדין במשפט כפופים להשתק אם בפועל היה להם יומם במשפט הראשון (יעקב קדמי, שם עמוד 1195).

ג. ההתדיינות הראשונה מסתיימת בהכרעה מפורשת או מכללא באותה פלוגתא תוך קביעת ממצא פוזיטיבי לגביה להבדיל מממצא של חוסר הוכחה.

ד. יש לבחון את מידת חיוניות ההכרעה בפלוגתא הנדונה לצורך מתן פסק הדין בהליך הראשון (ראו נינה זלצמן, "מעשה בית דין בהליך אזרחי" (תשנ"א), עמוד 141; ע"א 246/66, 247/66 קלז'נר נגד שמעוני, פ"ד כב(2), 561, 583-584; דב"ע נגד/3-32 גדי לוי נגד בנק איגוד לישראל בע"מ - לא פורסם; דב"ע נה/3-13 הנרי אסלוב - עיריית טבריה, פד"ע כח(231)).

11. הכלל של השתק עקב מעשה בי-דין, "איננו כלל טכני פורמאלי אלא הוא כלי שימוש המיועד למנוע הטרדת בעל דין יריב על ידי התדיינות חוזרת בעניין שכבר נפסק כל אמת שהצדק מצדיק את הדבר" (ר' ע"א 253/84 ספיר - ספיר פ"ד מב(3)

(14).

13. במחלוקת שלפנינו, סבורים אנו כי יש מקום לקבל את טענות הנתבע לקיומו של מעשה בית דין ולהורות על דחיית התביעה על הסף.

14. כתב התביעה מעלה טענות אשר התעוררו במסגרת מחלוקות קודמות בין הצדדים, וניתנו לגביהם פסקי דין חלוטים, ולא מצאנו מקום לבחון פעם נוספת מחלוקות אלו במסגרת תיק זה.

15. אין חולק כי התקיימו מספר התדיינויות משפטיות באותן פלוגתאות העולות מתיק זה, אשר הסתיימו בהכרעה מפורשת, כדלקמן:

א. תביעת התובעת לקבלת קצבת נכות כללית מיום 4/3/99 -

ביום 19/4/99 התכנסה ועדה רפואית מדרג ראשון בעניינה של התובעת, בכל הנוגע לתביעתה לקצבת נכות כללית מיום 4/3/99, הוועדה מדרג ראשון קבעה כי התובעת סובלת מתסמונת CFS בבלוטת התריס, בצורה קלה יחסית, ונקבעה לתובעת נכות רפואית בשיעור 40%.

התובעת הגישה ערר על החלטת הוועדה מדרג ראשון, וביום 29/6/99 התכנסה ועדה רפואית מדרג שני בעניינה, אשר מצאה כי יש מקום לבדיקת התובעת על ידי פסיכיאטר נוכח תלונותיה. הוועדה מדרג שני דחתה את הערר, לאחר שקיבלה חוות דעת פסיכיאטר, אשר קבע כי לתובעת אין נכות נפשית.

על החלטת הוועדה הרפואית לעררים, הגישה התובעת ערעור לבית הדין (תיק בל 1574/99), כאשר בפסק דין מיום 27/12/00, דחה כב' הש' סופר את הערעור, משלא נמצאה כל טעות משפטית בהחלטת הוועדה הרפואית לעררים.

ב. תביעת התובעת לקבלת קצבת נכות כללית מיום 25/5/06 -

ביום 25/9/06 התכנסה ועדה רפואית מדרג ראשון בעניינה של התובעת, בכל הנוגע לתביעתה לקצבת נכות כללית מיום 25/5/06, הוועדה מדרג ראשון קבעה לתובעת נכות רפואית בשיעור 49%, ומשנבחנה התובעת כמשתכרת, ולאור גובה

אחוזי הנכות שנפסקו לה, לא זכתה התובעת לקבלת קצבת נכות כללית, בהתאם לרף המזכה על פי חוק.

התובעת הגישה ערר על החלטת הוועדה מדרג ראשון, וביום 18/2/07 התכנסה ועדה רפואית מדרג שני בעניינה, אשר קבעה כי חלה טעות בקביעת הוועדה מדרג ראשון וקבעה לתובעת נכות רפואית בשיעור 54%.

על החלטת הוועדה הרפואית לעררים, הגישה התובעת ערעור לבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע (תיק בל 2273/07), כאשר בפסק דין מיום 24/2/08, דחה כב' הנשיא הש' שפיצר (כתוארו דאז), את הערעור, משלא נמצאה כל טעות משפטית בהחלטת הוועדה מדרג שני.

ג. תביעת התובעת לקבלת קצבת נכות כללית מיום 5/3/08 -

ביום 13/4/08, התכנסה ועדה רפואית מדרג ראשון בעניינה של התובעת, בכל הנוגע לתביעתה לקבלת קצבת נכות כללית מיום 5/3/08, הוועדה מדרג ראשון קבעה לתובעת נכות רפואית בשיעור 54%, עבור 15 חודשים רטרואקטיבית, והחל מיום 1/3/08 קבעה לתובעת נכות רפואית צמיתה, בשיעור 28%.

התובעת הגישה ערר על החלטת הוועדה מדרג ראשון, ביום 5/11/08 התכנסה ועדה רפואית לעררים, אשר קבעה גם היא למערכת נכות רפואית בשיעור 28% החל מיום 1/3/08.

על החלטת הוועדה הרפואית לעררים הגישה התובעת ערעור לבית הדין האזורי בבאר שבע (תיק בל 3346/08), כאשר בדיון מיום 22/3/09, נתן כב' הש' סופר תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים וקיבל את הערעור באופן שעניינה של התובעת הוחזר לוועדה לעררים על מנת שתבחן מחדש את דרגת הנכות לה זכאית התובעת, תוך שתשווה את הנתונים שעמדו בפניה לנתונים שעמדו בפני הוועדה לעררים מיום 18/2/07, וככל שתגיע למסקנה שונה מהוועדה לעררים מיום 18/2/07, תנמק קביעותיה.

עוד בטרם התכנסה הוועדה לעררים בהתאם לפסק הדין בתיק בל 3346/08, הגישה התובעת בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה על פסק דינו של בית הדין האזורי, ובתיק בר"ע 205/09, נדחתה הבקשה.

ביום 16/9/09, התכנסה הוועדה הרפואית לעררים, בהתאם לפסק הדין בתיק בל 3346/08, וגם ועדה זו קבעה, כי לתובעת נכות משוקללת בשיעור 28% החל מיום 1/3/08.

על החלטת הוועדה הרפואית לעררים מיום 16/9/09, הגישה התובעת ערעור לבית הדין האזורי לעבודה (תיק בל 3058/09), כאשר בפסק הדין מיום 25/10/10, דחה כב' הש' סופר את הערעור. בפסק הדין התייחס כב' הש' סופר לעניין אי הכושר של התובעת, כאשר נפסק כי התובעת אינה עונה על הגדרת "עקרת בית" לפי סעיף 195 לחוק, משעבדה בשנת 2004 12 חודשים מתוך 48 חודשים שקדמו להגשת התביעה.

על החלטת בית הדין האזורי הגישה התובעת בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי (תיק בר"ע 52570-11-10), כאשר בפסק דין מיום 10/4/11, דחה כב' הש' פליטמן את הבר"ע.

16. מקריאת כתב התביעה, עולה כי הטענות המועלות בו על ידי התובעת חוזרות למעשה על קביעותיהן השונות של הוועדות הרפואיות ועל פסקי הדין שניתנו בעניינה של התובעת, כאשר הסעד הנדרש בתביעה הוא, כי בית הדין יחייב את הנתבע לשלם לתובעת קצבת נכות כללית באופן רטרואקטיבי מיום 31/1/05, וכן לחייב את הנתבע לשלם לתובעת נכות זמנית בשיעור 40% שנקבעה לתובעת, לטענתה, עוד בשנת 1998.

17. התובעת חוזרת בתביעתה על פגמים נטענים בהתנהלות הנתבע ובקביעותיהן של הוועדות הרפואיות השונות, אשר התכנסו בעניינה של התובעת, כאשר נטען כי הנתבע לא מילא אחר הוראות פסקי הדין, ובכך עשה עוול לתובעת.

18. כתב התביעה מתעלם מהקביעות החלוטות שבפסקי הדין שניתנו בעניינה של התובעת, ולמעשה התובעת חוזרת שוב על כל טענותיה כאילו הגיעה לבית הדין לראשונה. עיון בפסקי הדין המפורטים לעיל, מעלה כי כל טענותיה של התובעת הנוגעות להחלטות הוועדות הרפואיות וכן הטענות המשפטיות בדבר מעמדה כ"עקרת בית", נדונו, נבחנו ונפסקו באופן סופי וחלוט על ידי בית הדין האזורי ובית הדין הארצי.

19. עולה מן האמור, כי מתקיימים בעניינינו כל התנאים לקביעת קיומו של מעשה ב-דין, משטענות התובעת נטענו זה מכבר בעבר ונדונו על ידי הערכאות השונות, ואשר עליהן מבסס המוסד לביטוח לאומי את החלטותיו, כפי העולה מכתב ההגנה שהגיש בהליך.

20. סוף דבר - התביעה נדחית על הסף.

21. משמדובר בחוק סוציאלי, אין צו להוצאות.

22. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, תוך 30 יום ממועד קבלת פסק הדין.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ג, (13 ינואר 2013), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

נציג ציבור מעבידים
מר כפיר יאיר

יוחנן כהן, שופט

נציג ציבור עובדים
מר שמואל אמור

קלדנית: רות רחמים.